

Examenul de bacalaureat național 2022
Proba E. d)
Filosofie

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Prin sintagma *existența precede esența* înțelegem că:
 - a. esența omului se conturează independent de existența acestuia
 - b. omul mai întâi există și apoi se definește
 - c. existența omului este explicată prin raportare la esența acestuia
 - d. ființa umană se manifestă într-un cadru prestabilit
2. La întrebarea *Cum stabilim că o acțiune este/nu este bună?* se formulează răspunsuri prin intermediul:
 - a. documentelor internaționale
 - b. teoriilor morale
 - c. constituțiilor naționale
 - d. teoriilor științifice
3. Termenul *eutanasi*e reprezintă:
 - a. moarte din compasiune
 - b. sinucidere neasistată
 - c. un exemplu de malpraxis
 - d. o pedeapsă contextuală
4. Acțiunile morale trebuie să aibă la bază principii care sunt universale în:
 - a. etica hedonistă
 - b. etica utilitaristă
 - c. etica deontologică
 - d. etica aplicată
5. Problema sensului vieții este circumscrisă prin întrebarea:
 - a. Ce sens au experimentele în verificarea unei teorii științifice?
 - b. Care este scopul existenței omului în această lume?
 - c. Ce sens acordăm termenului de libertate?
 - d. Cum putem distinge între bine și rău?

6. Conceptul de *libertate negativă* este definit de I. Berlin drept:
- acel tip de libertate individuală care dăunează celorlalți cetățeni
 - interzicerea constrângerilor arbitrare din partea statului sau a altor indivizi
 - acel tip de libertate permisă doar în limitele unui stat totalitar
 - interzicerea tuturor regulilor, indiferent de conținutul acestora
7. Etica aplicată analizează:
- modul optim de organizare socială
 - aplicabilitatea unor tipare culturale în contexte variate
 - comportamentul uman dezirabil
 - probleme morale controversate
8. Dreptul la libertatea gândirii, de conștiință și de religie reprezintă un drept negativ deoarece, pentru a beneficia de el:
- acțiunea statului trebuie să fie coercitivă
 - statul trebuie să își subordoneze cetățeanul
 - acțiunea statului trebuie să fie cât mai mică
 - acțiunea statului trebuie să fie cât mai mare
9. Potrivit eticii kantiene, moralitatea unei acțiuni se stabilește prin raportare la :
- consecințele acesteia
 - scopurile particulare ale oamenilor
 - un imperativ ipotetic pe care tinde să-l respecte
 - anumite principii normative universale
10. Responsabilitatea, în accepțiunea lui J.P. Sartre, este analizată în relație cu termenul:
- instinct
 - intuiție
 - libertate
 - anarhie

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte specifice filosofiei morale, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Etică utilitaristă	1. Îl are ca principal reprezentant pe I.Kant.
b. Etică aplicată	2. Consideră că fericirea poate fi atinsă printr-o viață rațională conformă cu virtutea.
c. Etică deontologică	3. Presupune un demers inductiv care încearcă derivarea unor principii morale pornind de la acțiuni individuale.
d. Etică eudaimonistă	4. Consideră că în stabilirea moralității unei acțiuni este relevant instinctul de autoconservare.
	5. Este considerată o teorie guvernată de Principiul CELEI MAI MARI FERICIRI.

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva ideii potrivit căreia omul este un *creator de sens*.

8 puncte

- C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța *meritului* în construirea unei *societăți drepte*. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

- A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Concepția despre dreptate pe care vreau să o dezvolt poate fi enunțată sub forma următoarelor două principii: mai întâi, fiecare persoană participantă la o practică sau afectată de ea are un drept egal la cea mai largă libertate compatibilă cu o libertate similară a celorlalți; în al doilea rând, inegalitățile sunt arbitrare, în afara cazului în care ne putem aștepta în mod responsabil ca ele să conducă la avantajele tuturor, iar pozițiile sociale și funcțiile cărora le sunt atașate, sau în urma cărora pot fi dobândite, sunt deschise tuturor. Aceste principii exprimă dreptatea ca un complex de trei idei: libertate, egalitate și recompensă pentru serviciile ce contribuie la binele public.

(J. Rawls, Dreptatea ca echitate)

- A. Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale dreptății. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *libertate* și *recompensă*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**
3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

- B. Problema naturii umane a reprezentat un element central al multor teorii filosofice.

1. Menționați cele trei atribute ale sufletului, așa cum sunt ele evidențiate de Sf. Augustin. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, relația existentă între *cugetare* și *desăvârșirea ființei umane*. **4 puncte**